

Verksamhetsberättelse för år 2013 för S-gruppen i Västerås stifts fullmäktige

Stiftsfullmäktigegruppen

Den socialdemokratiska gruppen i fullmäktige till Västerås stift har 41 medlemmar (ledamöter och ersättare) från Dalarnas, Västmanlands och Örebro partidistrikt och län.

S-gruppen har träffats **fyra** gånger, dels i samband med fullmäktigemöten och en gång för årsmöte. Därtill har de nyvalda ledamöterna haft ett välbesökt gruppmöte med bl.a. val av valberedning.

Styrelsen har varit Lars Rydje (ordförande), Kerstin Björk (till 1 juli 2013), Maria Lagerman Jons Ingemar Larsson och Niclas Bergström med Ulla-Britt Emanuelsson, Anna-Kay Törnqvist och Jörgen Eklund som ersättare. Gruppstyrelsen har haft tre möten i samband med gruppmötena.

Gruppmedlemmen Birger Sjunnargård, Säter, aktualiserade det kommande Karlfeldtsjubileet under 2014 i en motion med gemensam med Karin Perers (C). Motionen utmynnade i förslag om att stiftsstyrelsen i någon form ska uppmärksamma Karlfeldts diktargärning och jubileet. Motionen bifölls.

Gruppens medlemmar är väl företrädde på ledande positioner inom stiftet. I stiftsstyrelsen finns Lars Rydje (vice ordförande i stiftsstyrelsen), Kerstin Björk (till 1 juli 2013), Jörgen Eklund, Maria Lagerman, Jons Ingemar Larsson, Ulla-Britt Emanuelsson och Britt Sandström (från 1 juli 2013) samt med Anna-Kay Törnqvist, Niclas Bergström, Lena Johnsson, Birger Sjunnargård och Birgitta Eklund (från 1 juli 2013) som ersättare.

I egendomsnämnden, som ansvarar för förvaltningen av skogs- och jordbruksfastigheter samt andra tillgångar som exempelvis aktier, har S-gruppen representerats av Britt Sandström (vice ordförande i nämnden), Sonya Lindell och Kjell Munter.

I Domkapitlet har S representerats av Kerstin Byström med Nicklas Gustafsson som ersättare. Domkapitlet har bland annat tillsyn över präster, diakoner, församlingar och samfälligheter.

S-gruppen i Västerås stift finns på Facebook, www.facebook.com/groups/124028884323822/. Gruppens protokoll och andra handlingar är tillgängliga på en webbsida www.gammelbo.se/stift/.

Viktiga frågor

Under 2013 har S-gruppen hanterat många både stora och små frågor i stiftsfullmäktige, i stiftsstyrelsen och i egendomsnämnden. Här följer ett urval av viktiga frågor under året.

Kyrkoantikvariska åtgärder och ersättning. Svenska kyrkan ansvarar för det kyrkliga kulturarvet – både kyrkobyggnader och inventarier – och får viss ersättning av staten för detta via den kyrkoantikvariska ersättningen.

För Västerås stift uppgick ramen för den kyrkoantikvariska ersättningen till 37 miljoner kronor för år 2013. Stiftets församlingar har ansökt om stöd till 117 projekt. Utöver den kyrkoantikvariska ersättningen har församlingarna haft en egeninsats av varierande omfattning i projekten.

Pengarna har använts av många församlingar för yttre och inre underhåll och renovering, förbättringar av värme, textil- och träkonservering, ökad brandsäkerhet med flera åtgärder.

Inför år 2014 har ramen för den kyrkoantikvariska ersättningen utökats ytterligare till nära 40 miljoner kronor. Ansökningarna från församlingarna gäller 78 projekt.

Kontraktsvis fastighetsförvaltning. Församlingar och samfälligheter saknar ofta egen kompetens inom fastighetsförvaltning. Under året har stiftet därför gått vidare med planerna på att varje kontrakta i stiftet ska ha gemensam fastighetsförvaltning. Under året startade ett projekt i Södra Dalarna och i Nedansiljan.

Biståndsprojektet LevasFlor. Projektet drivs i samverkan mellan Västerås stift och Lebombostiftet i Mocambique. LevasFlor syftar till miljöcertifierad skogsavverkning och sågning av träprodukter. LevasFlor är den enda certifierade verksamheten i sitt slag i södra Afrika.

Genom biståndsprojektet har ett stort antal människor fått möjlighet till ett betalt arbete, drägliga bostäder, skolgång och hälso- och sjukvård. I december 2013 invigde även en kyrka.

Rekonstruktion av projektet som inleddes under år 2011 fortsatte under år 2013. Ekonomin har förbättrats, men sannolikt kommer projektet att vara i behov av ytterligare kapitaltillskott från Västerås stift.

Stiftsstyrelsen har fört diskussioner om den långsiktiga utvecklingen av LevasFlor och stiftets fortsatta engagemang i bolaget. Avsikten är att Västerås stift successivt ska överlåta en allt större andel av bolagets aktier till Lebombostiftet, men att Västerås stift även i fortsättningen har ansvar för LevasFlors ekonomi.

Västerås stifts ekonomi. Stiftet har en balanserad ekonomisk situation. 2013 var omslutningen cirka 110 miljoner kronor. I stiftets ekonomi ingår betydande anslag till fjällkyrkoverksamheten, stiftsgårdarna i Rättvik respektive Finnåker, sjukhuskyrkor, finskspråkig verksamhet med flera verksamheter.

Precis som för Svenska kyrkan i stort kommer intäkterna att minska för stiftet i framtiden. Successivt under senare år har strävan därför varit att minska kostnaderna, bland annat genom att regelmässigt pröva återbesättning av lediga tjänster. Åren framöver kommer det att ställas stora krav på oss kyrkopolitiker att nå balans i ekonomin utan allt för stora förändringar av verksamheten.

För åren 2014 – 2020 har stiftsstyrelsen pekat ut sex prioriterade områden, exempelvis personalförsörjning och kompetensutveckling, stöd till församlingarna i strukturfrågor, social ekonomi och ansvarsfullt förvaltarskap vad gäller tillgångarna i såväl skog som finbansförvaltning.

Ny kyrkohandbok. Från 1 december 2012 till 30 november 2013 har flera församlingar prövat ett förslag till ny kyrkohandbok. Stiftsstyrelsen och Domkapitlet hade ett gemensamt seminarium om förslaget under år 2013. Ett gemensamt yttrande kommer att avges i början av 2014.

Val av ny ärkebiskop. Nuvarande ärkebiskopen Anders Wejryd frånträder ämbetet sommaren 2014. Antje Jackelén, nuvarande biskop i Lunds stift, valdes med stor majoritet till ny ärkebiskop. Hon blir därmed Svenska kyrkans första kvinnliga ärkebiskop.

Stiftsstyrelsens och Domkapitlets ledamöter var med i den riksomfattande omröstningen. Det kan konstateras att Antje Jackelén hade ett mycket starkt stöd i Västerås stift.

Prästlönetillgångarna. Stiftets förvaltar ett betydande skogs- och markinnehav. Höga ambitioner på skogsvård och miljö kännetecknar verksamheten. Tillgångar ger viktiga tillskott till ekonomin för kyrkans verksamheter i stiftet. 2013 blev utdelningen 45 miljoner kronor.

Gemensam markförvaltning. Under 2011 togs initiativ till en utredning för att analysera hur förvaltningsorganisationen för prästlönetillgångarna kunde utvecklas. Syftet är att säkerställa den långsiktigt uthålliga avkastningen från prästlönetillgångarna genom en effektivare gemensam förvaltning av de prästlönetillgångar som de deltagande stiftet äger.

En utredning har genomförts under åren 2012 – 2013. Stiftsstyrelsen och stiftsfullmäktige har ställt sig positiv till idén om en gemensam markförvaltning. Även flera andra stift var positiva till idén. Utredningens förslag kommer ändå inte till genomförande i nuläget, främst på grund av oklarheter kring statsmakternas syn på prästlånstillgångarna.

Kyrkovalet

Söndagen den 15 september 2013 var det kyrkoval. Förberedelserna började mer än ett år innan valet, bland annat genom arbetarekommunernas nomineringar till stifts- respektive kyrkomötesvalen-

I valet till stiftsfullmäktige är Västerås stift indelat i åtta valkretsar. Fyra valkrestar finns i Dalarnas län, tre valkretsar finns i Västmanlands län och en valkrets finns i Örebro län. S-valsedlarna i Västerås stifts 8 valkretsar fastställdes av respektive partidistrikt.

I valet till kyrkomötet är hela Västerås stift en valkrets. Här fastställdes valsedeln vid en valkonferens i Ludvika där alla tre berörda partidistrikt var representerade.

Inför kyrkovalet utarbetade styrelsen för S-gruppen ett förslag till valprogram för S i Västerås stift. Sedan riktlinjerna ”**En demokratisk folkkyrka i ett stift med framtidstro**” antagits av S-gruppens årsmöte behandlades de av styrelserna för respektive Dalarnas, Västmanlands och Örebro partidistrikt.

Riktlinjerna är uppdelade i sju områden. Bland dessa finns att främja församlingslivet, att alla ska behandlas lika, att utveckla former inom social ekonomi, att avskaffa alla avgifter i barn- och ungdomsverksamheterna, att engagera flera i den internationella verksamheten, att underlätta allt miljöarbete samt att öka delaktigheten.

Under våren 2013 genomförde S-distriktet i Västmanland en valkonferens gemensam för Västerås stifts valkretsar i Västmanlands och Örebro län. En valkonferens genomfördes även för valkretsarna i Dalarnas län.

Kyrkovalets resultat

I 2013 års lokala kyrkoval skulle 75 ledamöter och 38 ersättare väljas till Västerås stiftsfullmäktige. S fick 27 ledamöter och 14 ersättare, lika många som i 2009 års kyrkoval.

I stiftets alla valkretsar fick S 15 067 röster i valet till stiftsfullmäktige. I 2009 års kyrkoval fick S 15 069 röster i samma val. 2013 fick S en röstandel på 34,2 procent, ett tapp med 0,2 procentenheter jämfört med 2009 års kyrkoval.

Stödet för S skiftar mellan stiftets 8 valkretsar. I Västerbergslagens valkrets i Dalarnas län fick S 49,9 procent av rösterna. I Bergslagens valkrets i Örebro län blev S röstandel 39,9 procent. I Tuna valkrets i Dalarnas län, Södra Västmanlands valkrets och Norra Dalarnas valkrets blev röstandelen för S respektive 39, 36,9 och 36,8procent.

Lägsta röstandelarna noteras för Norra Västmanlands valkrets, Falun Nedersiljans valkrets i Dalarnas län och Domprosteriets valkrets för Västerås i Västmanlands län med respektive röstandelar 26,9, 27,5 och 27,6 procent.

I stiftsstyrelsen har S 6 av 15 ledamöter. Biskopen är självskriven ordförande i stiftsstyrelsen. S-ledamoten Lars Rydje, Borlänge, är 1:e vice ordförande.

Majoriteten i Västerås stiftsfullmäktige bildas i en samverkan mellan S och C med 42 av 75 mandat. S och C har även gemensam majoritet i stiftsstyrelsen. Det är samma majoritetsförhållande som efter 2009 års kyrkoval.

Medräknat S och C fick 10 kyrkopolitiska grupper tillräckligt många röster för att få mandat i Västerås stiftsfullmäktige i 2013 års val. Sverigedemokraterna är en ny kyrkopolitisk grupp i stiftsfullmäktige med tre mandat.

I valet till kyrkomötet fick vi 14 912 röster vilket motsvarar en röstandel på 33,9 procent. S fick 6 av 18 mandat från Västerås stiftsvalkrets, samma antal som efter förra kyrkovalet 2009.

Under mandatperioden 2014 – 2017 representeras S i kyrkomötet från Västerås stifts valkrets av Britt Sandström, Västerås, Britas Lennart Eriksson, Västerås, Inger Wahlman, Sundborn, Stefan Grundberg, Avesta, Maria Lagerman, Lindesberg, och Peter Egardt, Älvdalen.

Till sist vill vi framföra stort tack för det stöd som S-gruppen i Västerås stift har fått från de tre S-partidistrikten i stiftet. Det är viktigt att ha er i ryggen när vi arbetar för en S-politik i kyrkofrågor!

För den socialdemokratiska stiftsfullmäktigegruppen

Lars Rydje (ordförande)

Maria Lagerman

Jons Ingemar Larsson

Niclas Bergström

Ulla-Britt Emanuelsson

Anna-Kay Törnqvist

Jörgen Eklund